

Leerlingbegeleiding en ondersteuning

Wie doet wat
en hoe doen we dat?

Informatieboekje voor collega's

Leerlingbegeleiding en ondersteuning op het RLVVC

Op het RLVVC begeleiden we de *brede* ontwikkeling van onze leerlingen. Dit betekent:

- Begeleiding om de lesstof eigen te maken
- Begeleiding om talenten verder te ontwikkelen (binnen vak-lessen en talent aanbod)
- Begeleiding in de sociaal-emotionele ontwikkeling

Fouten maken mag. Sterker nog: fouten maken moedigen we aan, want juist van fouten leer je en school is de veiligste plek voor een kind om dat te doen. In die leermomenten zit de grootste potentie voor groei. Maar fouten maken is spannend, want mensen houden niet van het gevoel dat ze falen. En niet iedereen leert zo snel van fouten als ze zouden willen. Daarom helpen we onze leerlingen met geduld, warmte en duidelijke grenzen. Elke dag geven we elkaar een nieuwe start. We werken samen met de leerling, de ouder(s)/verzorger(s) en elkaar.

Als vakdocent en mentor werk je nauw samen met jouw leerlingen zodat ze het beste uit zichzelf kunnen halen. Je doet dat niet alleen. Op het RLVVC staan experts op het gebied van begeleiding en ondersteuning om jou heen. In dit boekje lees je wie wat doet en hoe we dat samen doen vanuit ieders verantwoordelijkheden.

Met vragen zoek elkaar op en help elkaar,

Vriendelijke groet,

Marinke Maltha
Hoofd Passend Onderwijs

In het onderwijs werken we graag met afkortingen. Onderstaande helpt je om de afkortingen in dit document te begrijpen.

Afkorting	Betekenis
Copa	Coördinator Passend Onderwijs

IZO	Intern Zorg Overleg: periodiek overleg tussen mentor en copa
JES-overleg	Jeugdhulp En School-overleg: periodiek overleg waarin leerlingen worden besproken waarvoor intern ondersteuningsaanbod ontoereikend is. Intern JES-deelnemers zijn schooleigen experts, SMW en SOT (elke 3 weken) Extern JES-deelnemers zijn o.a. leerplicht, schoolarts en Jeugdhulpaanbieder RndomJou (elke 6 weken)
SMW	SchoolMaatschappelijkWerk (Schoolformaat)
SOT	Consulent SchoolOndersteuningsTeam van het Samenwerkingsverband Zuid-Holland West.

Inhoud

De brede ontwikkeling van de leerling	4
Leerroutes	5
Taken van de vakdocent	6
Taken van de mentor	7
Als ingezette begeleiding door vakdocent en mentor onvoldoende effect heeft	8
Wie werkt samen met de vakdocent en de mentor in de begeleiding en ondersteuning van onze leerlingen?	9
Bijlage 1 Handelingsadviezen voor in de klas	10
Bijlage 2 Stappenplan pestprotocol	11

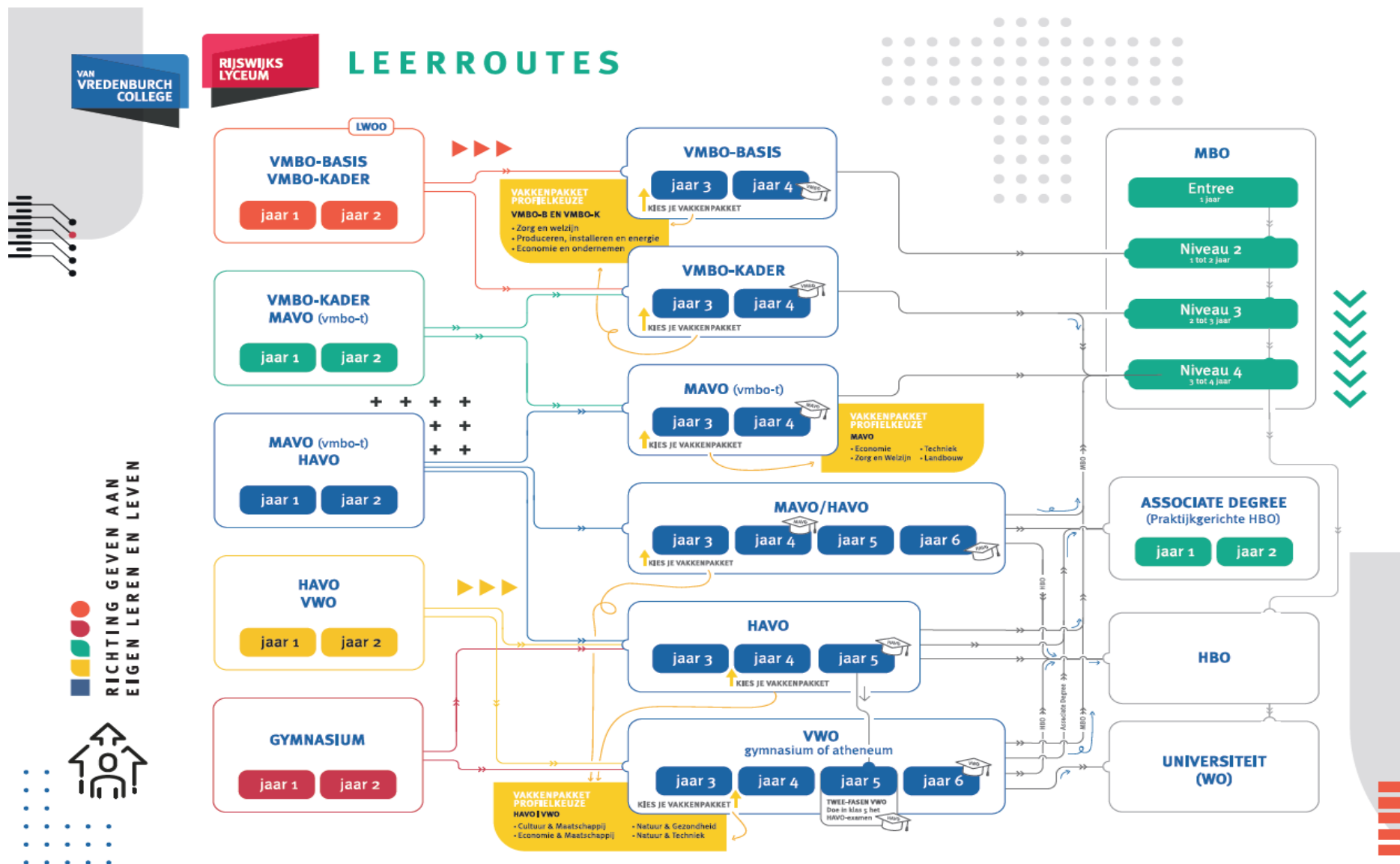
De brede ontwikkeling van de leerling

Op het RLVVC besteden we aandacht aan de brede ontwikkeling van de leerling, want we geloven dat die even belangrijk zijn voor een succesvolle ontwikkeling. Daarbij staan 3 vragen centraal (groen katern hieronder) in alle gesprekken die we hebben met de leerling, ouder(s)/verzorger(s) en met de professionals in en om de school.

Leerroutes

Op onze school bieden we onderstaande leerroutes. Vanuit de brede ontwikkeling begeleiden en ondersteunen we de leerling naar de best passende route.

Taken van de vakdocent

Wat?

Je ziet in jouw vak-les dat een leerling extra behoeften heeft op het gebied van leren, werken of gedrag. Daar hoort ook bij dat pubers nog niet altijd goed oorzaak-gevolg inschatten, in één keer instructies kunnen opvolgen of meteen grenzen accepteren. Ook daar is jouw begeleiding dan bij nodig, want pedagogiek is een leerlijn.

Hoe?

Je bespreekt al vroeg met de leerling wat je waarneemt en vraagt hoe hij/zij dat zelf ziet.

Je maakt samen afspraken die werken voor leerling, docent en klas. De leerling is aan zet om de afspraken uit te voeren, jij als professional ondersteunt de leerling daarbij.

Zie *bijlage 1* voor meer algemene handelingsadviezen. Bekijk ook het smoelenboek verderop in dit document om te zien bij welke collega's je terecht kunt voor specifieke handelingsadviezen.

En

- Je hebt een signalerende functie op signalen van pestgedrag, huiselijk geweld etc. Overleg alle signalen met de coördinator of leerlingcoördinator die deze beoordelen. Zie ook *bijlage 2* in dit document.
- Je zet ook de handelingsadviezen en begeleidingsafspraken in die via de mentor met alle vakdocenten worden afgesproken, bijvoorbeeld vanuit de orthopedagoog of andere experts in en rond de school.
- Je bent op de hoogte van welke leerlingen recht hebben op extra tijd bij toetsen of gesproken teksten vanwege leerproblematiek.
- Jouw verantwoordelijkheid stopt niet buiten het klaslokaal. Ook in de vrije ruimte (pauzes, schoolplein) ben je ondersteunend aan leerlingen en de school door alert te zijn op wat nodig is voor een veilig en fijn schoolklimaat.

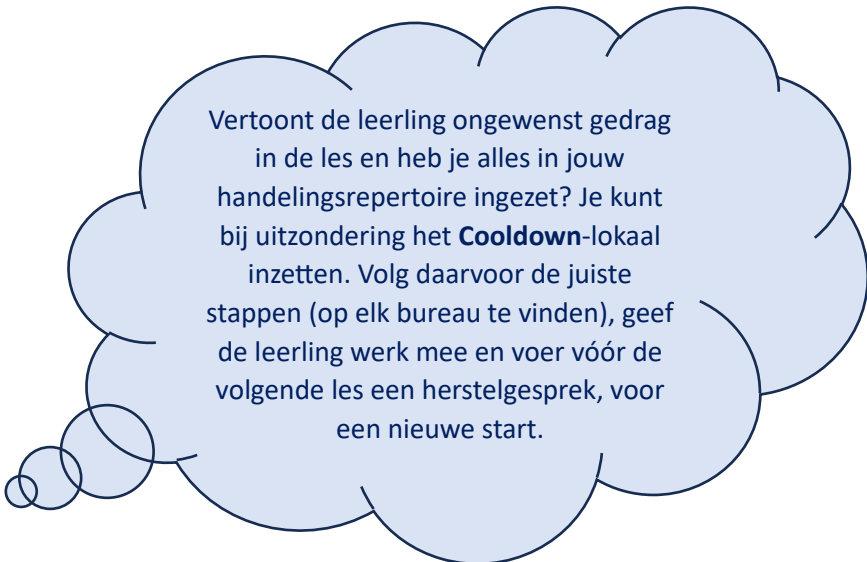
Met wie werk je hierin regelmatig samen en wanneer?

Zie je signalen van leerlingen die relevant zijn voor anderen in de school? Informeer dan altijd de ouder(s)/verzorger(s) en de mentor, daarmee versterk je het systeem om de leerling heen en wordt jouw begeleiding effectiever.

Heeft leerling, ouder of jijzelf behoefte aan meer ondersteuning of advies? Verwijs dan door naar de mentor, de leerlingcoördinator of de Coördinator.

Bij (herhaaldelijk) gedrag maak je afspraken met de leerling. Je documenteert en communiceert deze afspraken met alle betrokkenen via *contactmomenten* in Somtoday

- Verstuur het contactmoment via berichttype *e-mail* naar *leerling en verzorgers* (evt. ook *mentor*)
- *Aanleiding* en *Onderwerp* krijgen dezelfde invulling, bijvoorbeeld: 'afspraken materialen Engels'
- Vul het template aan met extra informatie en de gemaakte afspraken
- *Opslaan en verzenden*

Vertoont de leerling ongewenst gedrag in de les en heb je alles in jouw handelingsrepertoire ingezet? Je kunt bij uitzondering het **Cool-down**-lokaal inzetten. Volg daarvoor de juiste stappen (op elk bureau te vinden), geef de leerling werk mee en voer vóór de volgende les een herstelgesprek, voor een nieuwe start.

Taken van de mentor

Wat?

Als mentor ben je het eerste aanspreekpunt van de leerling en zijn/haar verzorger(s). Je staat in contact met de vakdocenten en volgt de ontwikkeling van jouw mentorleerlingen. Vanuit jouw mentorrol kun jij bewezen het grootste effect bereiken met de leerlingen op het gebied van bijvoorbeeld aanwezigheid en welbevinden, in een vroeg stadium.

Hoe?

- Je bent bereikbaar voor leerling en diens ouder(s)/verzorger(s). Je spreekt hen minimaal 3x per jaar in het MOL (Mentor-Ouder-Leerling) gesprek. De leerling spreek je uiteraard vaker en ouders zo nodig ook.
- Je vraagt regelmatig vanuit oprechte interesse hoe het gaat met de leerling en wat hem/haar bezig houdt. Je bespreekt niet alleen schoolresultaten, maar de brede ontwikkeling.
- Je bekijkt elke week in Somtoday de aanwezigheid van jouw klas
 - Waardeer expliciet de aanwezigheid van jouw leerlingen door dat te benoemen
 - Waren leerlingen afwezig, te laat, ziek of vergaten ze schoolspullen? Ga in gesprek!
 - Welke reden ligt daarachter? Zijn er bijzonderheden? Welke afspraken kun je erover maken? Welke tips kun je erover geven? Vraag leerlingen zelf naar oplossingen, die hebben ze vaak wel.

En

- Je hebt een signalerende functie op signalen van pestgedrag, huiselijk geweld etc. Overleg alle signalen met de copa of leerlingcoördinator die deze beoordelen. Zie ook *bijlage 2* in dit document.
- Je informeert vakdocenten over begeleidingsafspraken en handelingsadviezen voor leerlingen die met jou worden afgesproken, bijvoorbeeld vanuit de Copa, orthopedagoog of andere experts in en rond de school.
- Je noteert (medische) bijzonderheden of diagnoses van leerlingen in het notitieboek van SOM en *pint* deze aan de leerling vast, zodat dit elke les zichtbaar is voor de vakdocent.

Met wie werk je hierin regelmatig samen en wanneer?

Zie je signalen van leerlingen die relevant zijn voor anderen in de school? Informeer dan altijd de ouder(s)/verzorger(s), de leerlingcoördinator en/of de Copa, daarmee versterk je het systeem om de leerling heen en wordt jouw begeleiding effectiever.

Succesvolle mentoren wachten daarna niet lang om een positieve terugkoppeling te geven aan leerling en ouder(s), dat verbetert de samenwerking en brengt groei teweeg.

Heeft leerling, ouder of jijzelf behoefte aan meer ondersteuning of advies? Dan kun je terecht bij de leerlingcoördinator en de Copa van jouw afdeling, of andere experts in en rond de school.

Documenteer en communiceer gemaakte afspraken met alle betrokkenen via *contactmomenten* in Somtoday

- Verstuur het contactmoment via berichttype *e-mail* naar *leerling en verzorgers*
- *Aanleiding* en *Onderwerp* krijgen dezelfde invulling, bijvoorbeeld: 'Afspraken met de mentor'
- Vul het template aan met extra informatie en de gemaakte afspraken
- *Opslaan en verzenden*

Meld (acute) signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling bij de Copa, leerlingcoördinator of veiligheidscoördinator

Als ingezette begeleiding door vakdocent en mentor onvoldoende effect heeft

Heb je de handelingsadviezen in dit document ingezet maar geeft de leerling of diens ouder(s)/verzorger(s) aan dat er meer nodig is? Of zie jij zelf dat meer of andere begeleiding of ondersteuning nodig is? Volg onderstaande route.

Stap 1.

Vakdocent handelt zoals is beschreven op blz. 6

Mentor handelt zoals is beschreven op blz. 7

Heeft de begeleiding nog niet het gewenste effect? Overleg met de leerlingcoördinator van jouw afdeling

Heeft de leerling meer ondersteuning nodig? Mentor spreekt erover met leerling en ouder(s) en neemt **stap 2**

Stap 2.

Copa nodigt mentor periodiek uit voor IZO om leerlingbegeleiding en -ondersteuning te bespreken.

Mentor initieert zelf IZO met Copa als dit eerder nodig is.

Mentor zet adviezen en afspraken over begeleiding uit in docententeam, informeert leerling en ouder(s) en registreert in Somtoday.

Indien nodig **stap 3**

Stap 3.

Copa brengt zo nodig leerling in bij intern-JESoverleg.

Interne experts zoals orthopedagoog, veiligheidscoördinator, SMW of SOT komen tot ondersteuningsaanbod en/of handelingsadviezen.

Mentor spreekt erover met leerling en ouder(s), licht docententeam in en noteert in Somtoday.

Aangepaste begeleiding/ondersteuning wordt uitgevoerd door betrokkenen.

Indien nodig **stap 4**

Stap 4.

Is meer ondersteuning of expertise nodig?

Mentor spreekt erover met leerling, ouder(s) en copa.

Copa brengt met toestemming van ouder(s) leerling in extern-JESoverleg.

Experts bespreken benodigde ondersteuning.

Copa informeert mentor en docententeam. Mentor/Copa spreekt erover met leerling en ouder(s).

Wie werkt samen met de vakdocent en de mentor in de begeleiding en ondersteuning van onze leerlingen?

Ton de Koning (kgt) • Leerlingzaken • Ondersteuning vakdocenten en mentoren Contact: rechtstreeks en via leerlingzakenbasiskader@rlvvc.nl Leerlingcoördinator VVC 	Ivo Beute (bte) • Leerlingzaken • Ondersteuning vakdocenten en mentoren Contact: rechtstreeks en via leerlingzakenmavo@rlvvc.nl Leerlingcoördinator bovenbouw RL 	Lennart Berends (brl) • Leerlingzaken • Ondersteuning vakdocenten en mentoren Contact: rechtstreeks en via leerlingzakenhavo@rlvvc.nl Leerlingcoördinator onderbouw RL 		
Marinke Maltha (mlm) • Advies en coördinatie leerlingondersteuning • Anti-pestcoördinator • Vertrouwenspersoon Contact: rechtstreeks en via e-mail Copa VVC Onderbouw B/K Hoofd passend onderwijs 	Marianne van der Hoeven (hvm) • Advies en coördinatie leerlingondersteuning • Anti-pestcoördinator • TOM-voorziening Contact: rechtstreeks en via e-mail Copa VVC Bovenbouw B/K 	Aziza Aarab (aar) • Advies en coördinatie leerlingondersteuning • Anti-pestcoördinator • LOF-Boostrainer • Leerspecialist Contact: rechtstreeks en via e-mail Copa RL Onderbouw H/V 	Mariem Karmaoui (kam) • Advies en coördinatie leerlingondersteuning • Anti-pestcoördinator Contact: rechtstreeks en via e-mail Copa RL Bovenbouw Mavo 	Chaïma Achalhi (ahc) • Advies en coördinatie leerlingondersteuning • Anti-pestcoördinator Contact: rechtstreeks en via e-mail Copa VVC Onderbouw Mavo/bovenbouw Havo
Gianina Jairam (irg) • Veiligheidscoördinator RL/VVC • Advies en coördinatie leerlingondersteuning • Anti-pestcoördinator Contact: rechtstreeks en via e-mail Copa Bovenbouw VWO 	Kirsten van Oevelen (ovk) • Advies en coördinatie leerlingondersteuning • Anti-pestcoördinator • TOM-voorziening Contact: rechtstreeks en via e-mail Copa RL/VVC Flexibele inzet 	Fleur Smethingale (shf) • Handelingsadviezen voor docenten, leerlingen en ouders • Kortdurende leerondersteuning • Screenende diagnostiek Contact: rechtstreeks en via Orthopedagoog RL/VVC 	Caesarine van Loenen-Riet • Studiecoaching Executieve Functies (EF) Contact: rechtstreeks en via e-mail Studiecoach RL/VVC 	Nadia Lgoud - Leerplicht Den Haag • Aanmelding via aanwezigheidscoördinator of Copa Leerplicht RL
Raisa van Egmond - Leerplicht Den Haag • Aanmelding via aanwezigheidscoördinator of Copa Leerplicht VVC	Fairouz el Milouti - Leerplicht Rijswijk • Aanmelding via aanwezigheidscoördinator of Copa Leerplicht RL/VVC	Soufian Mahi • Kortdurende ondersteuning en zo nodig toeleiding naar jeugdhulpverlening • Handelingsadviezen docenten en mentoren • Aanmelding leerling via Copa • Contact: rechtstreeks en via m.mah@rlvvc.nl • Aanwezig: di, do, vr. SMW RL/VVC 	Lisa van der Wal • Afname gezondheidsonderzoeken in klas 1 en 3 (jaarlijks) • Aanmelding leerling via Copa Jeugdverpleegkundige RL/VVC	Tim – Welzijn Rijswijk • Aanspreekpunt voor jongeren in en rond de school en buurtbewoners Jongerenwerker RI/VVC
Jerrel – Welzijn Rijswijk • Aanspreekpunt voor jongeren in en rond de school en buurtbewoners Jongerenwerker RL/VVC 	Esmée – Welzijn Rijswijk • Aanspreekpunt voor jongeren in en rond de school en buurtbewoners Jongerenwerker RI/VVC 	Amir – Welzijn Rijswijk • Aanspreekpunt voor jongeren in en rond de school en buurtbewoners Jongerenwerker RI/VVC 	Amir – Welzijn Rijswijk • Aanspreekpunt voor jongeren in en rond de school en buurtbewoners Jongerenwerker RI/VVC 	Ilse – Politie Rijswijk • Aanspreekpunt voor jongeren in en rond de school en buurtbewoners • Wekelijks spreekuur voor leerlingen op school Jeugdagent
Lizzy – Handhaving Rijswijk • Aanspreekpunt voor jongeren in en rond de school en buurtbewoners • Wekelijks spreekuur voor leerlingen op school Jeugdboa 				

Bijlage 1 Handelingsadviezen voor in de klas

Voor veel leerlingen hebben onderstaande handelingen direct positief effect

1. Handel volgens *de 6 rollen van de docent* van Martie Slooter en volgens de principes van *de transformatieve school*
2. Geef korte, duidelijke opdrachten
 - a. Als dit te veel is voor sommige leerlingen, geef dan één opdracht tegelijk
 - b. Check bij leerlingen of ze na instructie aan het werk kunnen, door een rondje te lopen door de klas
3. Wees duidelijk, concreet, gestructureerd, voorspelbaar en blijf binnen de lestijd (niet te vroeg eindigen)
4. Ondersteun bij het plannen en organiseren van schoolwerk (agendagebruik)
5. Herhaal steeds regels en afspraken, spreek je verwachting duidelijk uit door concreet gewenst gedrag te benoemen
6. Beloon en complimenteer vaak, verbaal en non-verbaal
7. Bespreek met de leerling op welke plek in de klas ze het best kunnen werken de komende periode
 - a. Leerlingen die snel zijn afgeleid van de instructie, hebben vaak baat bij een plek vooraan in de klas
 - b. Leerlingen die zich vaak omdraaien, zitten vaker graag achteraan om overzicht te houden
8. Corrigeer ongewenst gedrag direct, blijf uit de emotie en discussie
9. Geef alternatieven bij ongewenst gedrag
 - a. Geef duidelijke instructies aan de leerling zodat die het gedrag kan herstellen (= groei)
 - b. Geef de leerling de mogelijkheid om het gedrag te herstellen
10. Zoek geregeld (oog)contact met de leerling om gedrag te monitoren en sturen
 - a. Stuur gewenst gedrag klassikaal en individueel, zowel verbaal als non-verbaal
 - b. Stuur ongewenst gedrag niet klassikaal maar doe dit bij de leerling individueel

Bijlage 2 Stappenplan pestprotocol

STROOMSCHEMA PESTPROTOCOL

STAP 1

- A. Mentor/vakdocent krijgt of ziet signalen van pestgedrag van of bij leerlingen.
- B. Mentor/vakdocent bespreekt diezelfde dag deze signalen in een verhelderend gesprek met betrokken leerlingen, beginnend bij het slachtoffer. Bij vragen en/of twijfel kan er eerst nog overleg plaatsvinden met COPA en/of leerlingcoördinator.
- C. Mentor/vakdocent maakt afspraken met de leerlingen. Mentor/vakdocent stuurt in Somtoday een *contactmoment* en zet daarin de gemaakte afspraken. Dit *contactmoment* krijgt als *aanleiding* en *onderwerp* 'gedragsafspraken' en gaat alleen naar betrokken leerlingen.
- D. Na twee weken checkt de mentor/vakdocent bij het slachtoffer hoe het gaat.
- Gaat het goed? ➡ Afsluiten
- Incidenten of gedrag blijft? ➡ Stap 2

STAP 3

- A. COPA en mentor betrekken de leerlingcoördinator erbij om eventuele consequenties te bespreken:
- Gehele week een vierkant rooster: van 08.00u tot 16.30u op school
 - Interne schorsing
 - Externe schorsing (afdelingsleider)
- B. Herstelgesprek met leerlingcoördinator en COPA, ouders zijn hierbij aanwezig, mentor blijft betrokken in ondersteunende rol.
- C. Leerlingcoördinator stuurt in Somtoday een *contactmoment* en zet daarin de gemaakte afspraken. Dit *contactmoment* krijgt als *aanleiding* en *onderwerp* 'gedragsafspraken pestprotocol' en gaat naar betrokken leerlingen, ouders & mentor.
- D. Evaluatie na twee weken
- Gaat het goed? ➡ Afsluiten en noteren in Somtoday en nazorg voor slachtoffer in de gaten houden.
- Incidenten of gedrag blijft? ➡ Stap 4

STAP 2

- A. Is er weer sprake van een incident of signaal?
- Mentor/vakdocent betreft de COPA erbij. COPA heeft regie. Mentor blijft betrokken maar in de ondersteunende rol.
- B. COPA organiseert gesprek met alle betrokkenen.
- C. COPA stuurt in Somtoday een *contactmoment* en zet daarin de gemaakte afspraken. Dit *contactmoment* krijgt als *aanleiding* en *onderwerp* 'gedragsafspraken anti-pest' en gaat naar betrokken leerlingen, ouders & mentor.
- E. Evaluatie na twee weken door COPA.
- Gaat het goed? ➡ Afsluiten en nazorg voor slachtoffer in overleg met de COPA & noteren in Somtoday. COPA volgt via IZO.
- Incidenten of gedrag blijft? ➡ Stap 3

STAP 4

- A. Leerlingcoördinator volgt opnieuw stap 3 met verzwaarde maatregelen.
- B. Evaluatie na 2 weken.
- Gaat het goed? ➡ Afsluiten en nazorg voor slachtoffer in overleg met de COPA & noteren in Somtoday. COPA volgt via IZO.
- Incidenten of gedrag blijft? ➡ Stap 5

STAP 5

- A. Leerlingcoördinator bespreekt maatregelen in aanwezigheid van de COPA en afdelingsleider, mentor blijft betrokken.
- Voornemen tot verwijdering wordt uitgesproken door afdelingsleider.
- B. Leerlingcoördinator stuurt in Somtoday een *contactmoment* met de gemaakte afspraken. Dit *contactmoment* krijgt als *aanleiding* en *onderwerp* 'voornemen tot verwijderen vanwege pesten' naar betrokken leerlingen, ouders & mentor. Dit wordt ook verzonden per brief.
- C. Evaluatie na twee weken
- Gaat het goed? ➡ Afsluiten en nazorg voor slachtoffer in overleg met de COPA & noteren in Somtoday. COPA volgt via IZO.
- Incidenten of gedrag blijft? ➡ verwijdering

VAN
VREDENBURCH
COLLEGE

RIJSWIJKS
LYCEUM

"Afhankelijk van de ernst van signalen en/of gedrag wordt er per keer gekeken of betrokkenheid van leerlingcoördinator en/of veiligheidscoördinator gewenst is en wanneer ouders op de hoogte gebracht worden"